

College voor geschillen medezeggenschap defensie

ADVIES

Dossiernr: ABB/2004/2556

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Commandant District Noord-Holland/Utrecht, hierna: HDE

en

de Medezeggenschapscommissie van het District Noord-Holland/Utrecht, hierna: MC

gerezen geschil met betrekking tot de vraag of in casu sprake was van een spoedeisende beslissing als bedoeld in artikel 28 van het Besluit medezeggenschap defensie (BMD)

Aard en inhoud van het geschil

Aan de orde is de toepassing van artikel 54c van het Algemeen militair ambtenarenreglement (AMAR), dat handelt over de bekendstelling van werk- en rusttijden.

De MC is van oordeel dat het HDE een opdracht tot het leveren van personeel had dienen te weigeren, omdat de MC daarvoor geen toestemming had gegeven. Volgens de MC is een dergelijke toestemming vereist op grond van artikel 54c, lid 3 van het AMAR. Partijen hebben dit geschil aangemerkt als een geschil over een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, lid 1 onder a van het BMD. De vraag die door partijen aan het College wordt voorgelegd is of sprake is van een spoedeisende beslissing als bedoeld in artikel 28 van het BMD.

Verloop van de procedure

In een faxbericht van 16 maart 2004 (AOP/2004/17619) van de Directeur Operatiën (wnd.) wordt vermeld dat in Benelux verband is besloten om op 18 maart 2004 een overheidsvlucht uit te voeren naar Boekarest en Ankara. Nederland moet 8 escorts leveren, waarbij de wnd. DOKMAR heeft bepaald dat uit de landelijke poule vijf escorts ter beschikking gesteld dienen te worden voor deze vlucht. De namen van de escorts dienen voor 14:00 uur op 16 maart 2004 bekend te zijn gesteld aan het District Luchtvaart en de escorts dienen op 17 maart 2004 in de middag af te reizen naar Brussel, aldus voornoemd faxbericht.

Per e-mail wordt op 16 maart 2004 een personeelslid voor de chartervlucht voorgedragen, maar deze voordracht wordt dezelfde dag nog per e-mail ingetrokken, nadat na overleg met de (voorzitter van de) MC was gebleken dat de MC zich hiermee niet kon verenigen. Nadat van de zijde van wnd. DOKMAR het verzoek tot levering wordt herhaald, wordt door het HDE alsnog aan dit verzoek voldaan. Het HDE, kolonel mr. C.P.C. Kuijs, motiveert in zijn brief d.d. 24 maart 2004 aan de MC zijn beslissing om -ondanks het negatief advies van de MC- de opdracht tot levering toch uit te voeren.

Bij brief d.d. 14 juli 2004 heeft het HDE, kolonel mr. P.L.J. Klijn, aan de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee verzocht om het verschil van inzicht dat over de levering tussen hem en zijn MC is ontstaan voor te leggen aan het geëigende College. De Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee heeft bij brief d.d. 23 september 2004, welke brief op 29 september 2004 door het secretariaat van het College is ontvangen, het geschil op grond van artikel 31, lid 1 van het BMD voor advies aan het College voorgelegd.

Standpunten van partijen

Standpunt van de MC

De MC stelt zich op het standpunt dat binnen 4 dagen geen diensten gewijzigd kunnen worden indien er geen sprake is van een uitzonderlijke situatie. In de onderhavige zaak, betreffende een verzoek om het uitlenen van een personeelslid, was geen sprake van een uitzonderlijke situatie. Uit navraag is gebleken dat de aanvraag voor de onderhavige Benelux-uitzetting reeds 3 weken voor de vlucht vanuit Brussel bekend was en er derhalve bij adequaat reageren geen problemen waren geweest met betrekking tot wijziging van het dienstrooster. De MC vraagt zich af of de Staf KMar bevoegd is, om in een situatie waarin het HDE en de MC overeenstemming hebben bereikt, een commandant te overrulen.

Standpunt van het HDE

Het HDE geeft aan dat hij gehouden is aan de aan hem gegeven operationele aanwijzing die middels de fax d.d. 16 maart 2004 (AOP/2004/17619) aan hem is gegeven. Dit heeft ertoe geleid dat een personeelslid is aangewezen om aan de Benelux-uitzetting deel te nemen, waardoor diens vastgestelde dienstrooster is gewijzigd. Op grond van artikel 54c, onder 3 van het AMAR dient de betrokken commandant overeenstemming te bereiken met de betrokken MC indien het dienstbelang het noodzakelijk maakt af te wijken van het eerste of tweede lid van artikel 54c van het AMAR. Met betrekking tot dit onderwerp blijkt voorts uit de standaard- en overlegnormen, zoals neergelegd onder het kopje "Wijziging dienstverrichting binnen vier dagen voor aanvang van de dienstverrichting" (pagina 2), dat slechts in zeer bijzondere gevallen (calamiteiten in het kader van bijstandverlening c.q. niet-voorziene inzet van personeel) afwijking van de overlegnorm is toegestaan, waarbij een informatieplicht geldt voor het HDE naar de MC uiterlijk de eerstvolgende dag. Evenwel maakte het spoedeisende karakter van de onderhavige steunverlening het voor het HDE niet mogelijk te voldoen aan het gestelde in hoofdstuk 7 van het AMAR, hetgeen het HDE in de overlegvergadering met de MC op 16 maart 2004 ook heeft medegedeeld. Ten aanzien van het standpunt van de MC dat geen sprake was van spoedeisendheid in deze, omdat blijkens hun eigen onderzoek is gebleken dat de aanvang voor de uitzetting reeds drie weken voor aanvang van de vlucht bekend was bij Staf KMar, merkt het HDE op dat dit operationele aspect buiten zijn directe verantwoordelijkheid valt. Bij brief van 24 maart 2004 heeft het HDE de MC geïnformeerd over de door hem genomen maatregelen en het onderwerp is in een aantal vergaderingen besproken. Het HDE benadrukt nogmaals dat het overschrijden van de vier dagen termijn veroorzaakt is door externe omstandigheden en dat dit feitelijk buiten zijn directe verantwoordelijkheid valt.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 1 november 2004. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College.

Partijen zijn het erover eens dat het verzoek/besluit tot levering van een personeelslid moet worden aangemerkt als een voorgenomen maatregel met betrekking tot de wijze waarop de arbeids- en dienstvoorwaarden bij de diensteenheid worden toegepast (artikel 27, lid 1, onder a van het BMD). Gebleken is dat het HDE, conform hetgeen in artikel 27 van het BMD is neergelegd, in overleg met zijn MC is getreden. Na aanvankelijke overeenstemming met de MC om niet te voldoen aan het verzoek tot levering, is aan het HDE een dienstopdracht verstrekt, waaraan het HDE gehoor heeft gegeven. Het HDE stelt zich op het standpunt dat hij, gelet op de spoedeisendheid van de beslissing als bedoeld in artikel 28 van het BMD, op deze wijze mocht handelen. Het College overweegt dienaangaande het volgende.

In art. 28, lid 1 van het BMD is bepaald dat het HDE een beslissing kan nemen over een voorgenomen maatregel voordat daarover het overleg is voltooid of daarover door de MC is geadviseerd, als de taakuitvoering van de diensteenheid of de bijzondere situatie waarin de diensteenheid verkeert dit dringend noodzakelijk maakt. Zoals het College in een eerder advies (ABB/2003/1353) heeft overwogen kan in beginsel de factor tijd, zonder dat sprake is van bijkomende factoren, niet als een zo'n dringende noodzaak worden aangemerkt dat daaruit volgt dat een spoedeisende beslissing geïndiceerd is. Evenwel is in casu tevens sprake van internationale verplichtingen die tot levering nopen. In het licht van het feit dat het hier een internationale actie betreft, kan het College dan ook begrip opbrengen voor de door het HDE gegeven kwalificatie dat hier sprake is van een bijzondere omstandigheid en dit een situatie betreft waaraan Nederland zich in het kader van haar bondgenootschap moeilijk kan onttrekken. Overigens merkt het College daarbij wel op dat het hem heeft verbaasd dat de operationele commandant eerst één dag voordat tot levering moest worden overgegaan een verzoek daartoe heeft gekregen, terwijl, naar is gebleken, het besluit tot deelname aan de overheidsvlucht reeds drie weken eerder bekend was bij de Staf KMar. Het College kan zich voorstellen dat deze omstandigheid, ook in het kader van de medezeggenschap, frustrerend werkt. Het College acht het dan ook van groot belang dat ook vanuit de hogere dienstleiding, die niet direct betrokken is bij het overleg met de medezeggenschapscommissies, tijdig informatie wordt verschaft. Het College stelt in het onderhavige geval nog vast dat de omstandigheid dat het verzoek tot levering op een zo laat tijdstip is gedaan, buiten de verantwoordelijkheid van het HDE valt, hetgeen door de MC ook niet is weersproken. Overigens is niet gebleken dat deze handelwijze erop was gericht de medezeggenschap uit te sluiten.

Gelet op al het vorenstaande stelt het College vast dat inzake de beslissing tot levering voor althans het HDE sprake was van een spoedeisende beslissing als bedoeld in artikel 28 van het BMD, zodat het HDE de beslissing tot levering heeft kunnen nemen, ondanks het feit dat het overleg daarover met de MC nog niet was voltooid. Weliswaar schrijft artikel 28, lid 2 van het BMD voor dat de MC bij een dergelijke beslissing achteraf van haar bevoegdheden gebruik kan maken, maar het College stelt in dit geval vast dat dit thans niet meer zinvol is. Dit onderstreept nog eens het belang dat dienstopdrachten van bovenaf tijdig gegeven dienen te worden, zodat aan het medezeggenschapsoverleg reële inhoud kan worden gegeven.

Advies

Het College adviseert de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee te beslissen dat in casu sprake was van een spoedeisende beslissing als bedoeld in artikel 28 van het BMD, zodat het HDE de beslissing tot levering heeft kunnen nemen, ondanks het feit dat het overleg daarover met de MC nog niet was voltooid. Nu het uitschrijven van een nieuw overleg hierover waarbij de MC achteraf van haar bevoegdheden gebruik kan maken in casu niet meer zinvol is, adviseert het College dit achterwege te laten.

22 november 2004